

DESENVOLUPAMENT DE LA PERSONALITAT
FORMACIÓ BÀSICA
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
PRIMER CURS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Desenvolupament de la Personalitat (0 – 6 anys)
Codi	102 024
Crèdits ECTS	12
Curs i període en què s'imparteix	Primer / Anual
Horari	<p>Grup 11 dijous de 8 a 13 Tutories de 13 a 14 Grup 61 dijous de 16 a 21 Tutories de 15 a 16</p> <p>Cal consultar la distribució dels seminaris i de les sessions de gran grup en el programa de les assignatures</p>
Lloc on s'imparteix	<i>Vegeu lloc segons grup SLIPI Facultat Ciències de l'Educació</i>
Llengües	Català i Castellà
<u>Responsable de l'assignatura</u>	
Nom professor/a	Isabel Guibourg García
Departament	Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
Universitat/Institució	Facultat de Ciències de l'Educació
Despatx	262, Edifici G6
Telèfon (*)	93 581 3199
e-mail	Isabel.guibourg@uab.cat
Horari de tutories	Dijous de 13 a 14h i hores a convenir

2.- Prerequisits

No es contemplen

3.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Que l'estudiant conegui els processos desenvolupament i aprenentatge que tenen lloc a la primera infància, que identifiqui la interacció i comunicació social com a un factor determinant i que concebre al infant com a un subjecte capaç.

Objectius:

Concebre al infant de 0 a 6 anys com un subjecte actiu, protagonista del seu processo de desenvolupament i aprenentatge, que construeix els seus propis coneixements a partir de la interacció social en activitats conjuntes, pautades per la cultura, capaç d'adquirir nivells significatius de autonomia.

Comprendre les processos de desenvolupament i aprenentatge que tenen lloc durant la primera infància (desenvolupament motor i esquema corporal; construcció d'una identitat personal i socialització; desenvolupament cognitiu i adquisició del llenguatge) i la funció que en aquests processos tenen les activitats pròpies de l'infància (rutines de cura personal i joc)

Realitzar observacions i entrevistes que permetin analitzar aspectes dels processos de desenvolupament i aprenentatge, de les activitats en les que participen les petits i de les interaccions que s'estableixen

4.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències	Resultats d'aprenentatge
G.2 Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom	EI.17 Assumir que el exercici de la funció docent ha de perfeccionant-se i adaptant-se a els canvis científics, pedagògics i socials a llarg de la vida.
G.3 Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions	G.3.1 Comprendre que cada subjecte es un esser únic i irrepètible
TF.5 Reconeix i avaluar la realitat social i la interrelació dels factors implicats com necessària anticipació de l'acció.	EI.19 Dominar habilitades socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
TF.7 Analitzar i reconèixer les pròpies competències soci - emocionals (en termes de fortaleres, potencialitats i debilitades) per desenvolupar aquelles encasaries en el seu desemenyorament i desenvolupament professional	EI.10 Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar el uso de diferents tècniques d'expressió.
FBI1.1 Comprendre les processos educatius i d'aprenentatge en el període 0-6, en el context familiar, social y escolar.	EI.5 Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre d'elles. EI.18 Actuar com orientador de pares i mares en relació a l'educació familiar en el període 0-6.
FBI1.2 Conèixer els desenvolupament de la psicologia evolutiva de la infància en les períodes 0-3 y 3-6.	EI.15 Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments de l'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre les processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància. EI.12 Demostrar que coneix l'evolució de la comunicació no verbal i

	del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució. Abordar con eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües i comunicació en contextos multiculturals i multilingües. El.8 Demostrar que coneix l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució. El.9 Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals y multilingües.
El.5 Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre d'elles.	El.5 Observar sistemàticament contextos d'aprenentatge i convivència i saber reflexionar sobre d'elles.
El.8 Demostrar que coneix l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució.	El.8 Demostrar que coneix l'evolució del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució.
El.9 Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals y multilingües.	El.9 Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals y multilingües.
El.10 Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar el uso de diferents tècniques d'expressió.	El.10 Expressar-se adequadament oralment i per escrit i dominar el uso de diferents tècniques d'expressió.
El.12 Demostrar que coneix l'evolució de la comunicació no verbal i del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució. Abordar con eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües i comunicació en contextos multiculturals i multilingües.	El.12 Demostrar que coneix l'evolució de la comunicació no verbal i del llenguatge en la primera infància, saber identificar possibles disfuncions i velar per la seva correcta evolució. Abordar con eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües i comunicació en contextos multiculturals i multilingües.
El.15 Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments de l'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre les processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.	El.15 Demostrar que coneix l'evolució dels fonaments de l'atenció primerenca i les bases i desenvolupaments que permeten comprendre les processos psicològics, d'aprenentatge i de construcció de la personalitat en la primera infància.
El.17 Assumir que el exercici de la funció docent ha de perfeccionant-se i adaptant-se a els canvis científics, pedagògics i socials a llarg de la vida.	El.17 Assumir que el exercici de la funció docent ha de perfeccionant-se i adaptant-se a els canvis científics, pedagògics i socials a llarg de la vida.
El.18 Actuar com orientador de pares i mares en relació a l'educació familiar en el període 0-6.	El.18 Actuar com orientador de pares i mares en relació a l'educació familiar en el període 0-6.
El.19 Dominar habilitades socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.	El.19 Dominar habilitades socials en el tracte i relació amb la família de cada estudiant i amb el conjunt de famílies.
G. Competències generals UAB FBI. Competències de Formació Bàsica a Educació Infantil TF. Competències transversals de Facultat	

5.- Continguts de l'assignatura

- **Desenvolupament, aprenentatge, cultura y educació:** (2 ectes.)
 - La conducta humana
 - Les grans perspectives teòriques en psicòloga evolutiva i de la educació:
 - o Ambientalista, Biològica i Interaccionista - Contextualista
 - Funcions psíquiques elementals i superiores
 - Herència biològica, cultural i educació
 - Consciència i llenguatge

- Desenvolupament i aprenentatge:
 - o la interacció en activitats compartides
 - o la comunicació social
 - o la zona de desenvolupament proper
- Els contextos de desenvolupament i aprenentatge
- **Els processos de desenvolupament i aprenentatge en l'infància: afectius, socials, cognitius, comunicatius, psicomotors: (4 ectes.)**
- Les diferències individuals en els processos de desenvolupament i aprenentatge
- El nou-nat
 - o Conductes reflexes i percepcions
 - o Sistema nerviós central
- Els processos psicomotors:
 - o Maduració, desenvolupament i aprenentatge
 - o L'adquisició de l'autonomia motora
 - espai i temps
 - o La construcció del esquema i imatge corporal
 - o La psicomotricitat fina
- Els processos afectius i socials:
 - o La construcció de la identitat individual i social
 - o Del tot indiferenciat a un subjecte socialitzat
 - o L'autonomia personal
 - o La construcció del autoconcepte i autoestima
 - o L'adquisició de normes i valors socials: els límits
- L'adquisició del llenguatge verbal:
 - o De les conductes heretades a la comunicació intencionada
 - o De la comunicació preverbal a la competència lingüística
 - o El procés de construcció de la llengua escrita
- Els processos cognitius:
 - o Del pensament en accions i percepcions al pensament simbòlic
 - o El procés d'organització de la realitat i l'establiment de relacions temporals, espacials, causals...
 - o La adquisició del pensament lògic
- **Els contextos de desenvolupament i aprenentatge: (2 ectes.)**
- El context familiar com context natural de desenvolupament
 - o La diversitat familiar: orígens, estructura...
 - o Les expectatives de la família
 - o Les relacions de "apego"
 - o Característiques de la interrelació en el context familiar
 - o El procés cap l'autonomia persona
- Els serveis dirigits a la primera infància i la seva família
 - o L'escola infantil
 - o Els espais familiars
 - o Les ludoteques
 - o Altres
- El context escolar:
 - o La separació de las persones significatives
 - o La interacció en grup:
 - Compartir al adult (activitats, espai, material...)
 - La relació amb els companys
- La relació família i escola: la comunicació i la participació
- El maltractament infantil en la família i en la escola

- **Les activitats de ensenyament i aprenentatge en l'educació infantil:** (2 ect.)
 - Les rutines quotidianes:
 - Les primeres activitats compartides
 - L'organització inicial del temps i espai
 - La construcció de significats compartits
 - La capacitat d'anticipació i l'autonomia
 - El joc:
 - Activitat bàsica de desenvolupament i aprenentatge en l'infància
 - El joc i la seva relació amb:
 - La funció simbòlica
 - La creativitat
 - La construcció de la realitat
 - El joc com instrument per la resolució de conflictes
 - L'evolució del joc
 - El desenvolupament del dibuix:
 - Evolució del gargot
 - El procés de ensenyament i aprenentatge de la representació de la realitat
- **Procediments de treball professional:** (2 ect.)
 - L'observació:
 - Tipus d'observacions i registres
 - Anàlisi del que s'ha observat: establiment de categories
 - L'observació com instrument per avaluar els processos de ensenyament – aprenentatge, la intervenció pedagògica, les activitats...
 - L'entrevista:
 - Tipus d'entrevistes
 - L'entrevista amb adults:
 - Obtenció i transmissió d'informació
 - Establiment d'acords
 - L'entrevista amb infants:
 - La detecció dels coneixements previs

6.- Metodologia docent i activitats formatives

Activitat	Hores	Metodologia	Resultats Aprenentatge
Presencial en gran grup	70	S'introdueix els estudiants en un àrea del saber nova per ells, s'ofereixen els marcs conceptuals necessaris per tal de facilitar la seva activitat autònoma i es dona una visió global dels continguts del temari.	G.31, E1.17, E1.15, E1.12, E1.8, E1.9
Seminaris vinculats a les sessions expositives	30	Seminaris (amb 25 estudiants): es proposen dues línees de treball <ul style="list-style-type: none"> • Discussió de les lectures proposades • Seguiment dels treballs pràctics: la intenció es que el estudiant pugui identificar en una situació real, alguns dels aspectes del tema tractat. <ul style="list-style-type: none"> ○ Es proposen entrevistes a adults i a infants. Observació d'activitats de jocs i rutines quotidianes en el context familiar i escolar. ○ Preparació, seguiment, avaluació i exposició dels treballs. 	E1.19, E1.10, E1.5, E1.18

- Recerca de la informació necessària per a la realització del treball.

7.- Avaluació

L'estudiant haurà de demostrar que ha assolit les competències i els coneixements de l'assignatura. En tots els temes hi haurà unes lectures obligatòries i unes treballs pràctics. L'alumnat haurà de demostrar en els lliuraments i exposicions dels treballs pràctics els seus avanços i al final de cada tema hi haurà un control escrit individual que serà imprescindible aprovar. Les proves de control individuals tindran un pes del 40% i els treballs pràctics, realitzats en grup, representaran el 60% de la qualificació final. Tant els treballs pràctics com els controls, hauran d'estar aprovats independentment. Si l'estudiant no ha presentat alguna de les practiques quedarà com "no presentat".

Les proves de control podran recuperar-se en un examen final que equival a una segona convocatòria.

	Activitat d'Avaluació	% de la nota	Resultats Aprenentatge
Treballs pràctics en grup i exposicions	Preparació, realització i anàlisi de entrevistes y observacions y exposicions en classe.	60%	EI.19 EI.10 EI.5 EI.18
Probes de control	Probes escrites sobre els continguts basics donants a classe, les lectures obligatòries.	40%	G3.1 EI.15 EI.12 EI.8 EI.9 EI.17

8- Bibliografia i enllaços web

Manuels de referència:

E. Bassedas, T. Huguet, I. Solé (1998): *Aprendre i ensenyar a l'educació infantil*. Graó, Barcelona

G. Paniagua y J. Palacios (2005): *Educación Infantil: respuesta educativa a la diversidad*. Alianza, Madrid

Revistes:

Col·lecció temes d'infància: Associació de Mestres Rosa Sensat i Diputació de Barcelona

Guix

Infància

<http://www.xtec.cat/>

<http://www.gencat.cat/benestar/persones/infants/dgaia/>

<http://www.educacion.es/portada.html>

<http://www.unicef.es>

<http://www.rosasensat.org>

<http://es.bernardvanleer.org/http://es.bernardvanleer.org/>

9.- Model cronograma

Aquesta assignatura té una càrrega horària per l'estudiant de 300 hores repartides en: 150 de treball autònom, 35 hores de treball supervisat, 15 hores d'avaluació i 100 hores de classes presencials distribuïdes tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació.

1er Semestre

	1 ^a set	2 ^a set	3 ^o set	4 ^a set	5 ^a set	6 ^a set	7 ^a set	8 ^a set	9 ^a set	10 ^a set	11 ^a set	12 ^a set	13 ^a set	14 ^a set	15 ^a set	16 ^a set	17 ^a set	18 ^a set	19 ^a set
8 15			A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15		
10 16	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	
11 17	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34		
12 18			B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B14		
13 19			C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15		
14 20	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	

2on Semestre

	1 ^a set	2 ^a set	3 ^o set	4 ^a set	5 ^a set	6 ^a set	7 ^a set	8 ^a set	9 ^a set	10 ^a set	11 ^a set	12 ^a set	13 ^a set	14 ^a set	15 ^a set	16 ^a set	17 ^a set	18 ^a set	19 set
8 15			A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	A11	A12	A13	A14	A15		
10 16	1	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	
11 17	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34		
12 18			B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10	B11	B12	B13	B14	B14		
13 19			C1	C2	C3	C4	C5	C6	C7	C8	C9	C10	C11	C12	C13	C14	C15		
14 20	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	